

**Aksioni 5: Turizmi i
qëndrueshëm dhe
trashëgimi («Të
mbështetet dhe të promovohet
turizmi i qëndrueshëm»)**

BASSE-NORMANDIE MACÉDOINE

- ▶ [Partnerë](#)
- ▶ [Hyrje](#)
- ▶ [Aksioni 5.1: Vizitë studimi të përfaqësuesve të sektorit turistik maqedonas në Normandinë e poshtme](#)
- ▶ [Aksioni 5.2: Këmbime praktike në mes aktorëve turistik](#)
- ▶ [Aksioni 5.3: Trajnimi i të zgjedhurit në gjallërimin e projektit për turizmin e qëndrueshëm në territorin e tyre](#)
- ▶ [Aksioni 5.4: Inxhinieria i projektit](#)
- ▶ [Aksioni 5.5: Publikimi i informatave mbi turizmin e qëndrueshëm, trashëgimia dhe kultura mbi territoret francez dhe maqedonas](#)
- ▶ [Impakti i prituri në fund të projektit](#)

Partnerë

Koordinimi

Normandia e Posthme:

- ▶ shoqata Savoir Faire et Découverte («Zotërimi dhe Zbulimi»)

Maqedonia :

- ▶ shoqata CIRa - Centre pour le développement institutionnel (Shkup)

Partnerët e paraparë (listë jo e plotë dhe në zhvillim gjatë projektit):

Normandia e Posthme dhe Franca:

- ▶ Shërbimi regjional i angazhuar për turizmin
- ▶ Shërbimi regjional i angazhuar për ambientin dhe zhvillimin e qëndrueshëm
- ▶ Parqet natyral të Normandisë së Poshtme Des Marais i Bessin dhe i Cotentin, Perche, dhe Normandie Maine.
- ▶ Shoqata nacionale i qyteteve dhe shteteve Artistik dhe Historik dhe qytete me sektor ruajtës (ANVPAH-VSS)
- ▶ shoqata Village-L'Acteur rural («Fshat-Aktori rural»)

Maqedonia :

- ▶ komuna të ndryshme (Novaci, Probistip, Strumica)
- ▶ Parqet natyral maqedonas të Mavrovës, Pelisterit, Galiqicës
- ▶ rrjeti Zivo Nasledstvo («Trashëgim që jeton»)

Hyrje

Një pjesë e akteve në fushën kulturore do të koncentrohet mbi turizmin e qëndrueshëm, një koncept i cili është ende mjaft i ri për aktorët maqedonas.

Përkundrazi, Franca është tashmë shumë e avancuar në këtë lëmi, veçanërisht me «turizmin rural». Ka shumë definicione për turizmin e qëndrueshëm. Termi referohet sa i përket turizmin që i shkon konceptit të qëndrueshmërisë ashtu siç u definua në vitin 1992 gjatë samitit të Tokës së Rio de Janeiro.

Turizmi i qëndrueshëm tendos të minimizojë përshtypjen mbi ambientin natyral për ruajtjen afatgjatë të tij, por nuk kënaqet nga një afrimi ekologjik pasiv (ekonomi të energjisë, përdorimi i energjive të përsëritshme, trajtimi i mospranimeve...), ai kërkon po ashtu një pjesëmarrje aktive të popullatës lokale dhe të turistëve në akte për ruajtjen dhe edukim për ruajtjen e biodiversitetit (ripyllëzimi, mbrojtja e faunës dhe florës, rikthimi i shtazëve të kërcënuara). Është një turizëm i cili mund të jetojë afatgjatë sepse ai prodhon një përfitim net për ambientin social, ekonomik dhe kulturor të regjionit ku ai gjendet.

Ideja kryesore e kësaj pjesë të projektit është që të takohen aktorët maqedonas dhe të Normandisë së poshtme në fushën e turizmit, pikërisht përfaqësues të parqeve natyral (parqet natyral maqedonas të Mavrovës, Pelisterit, Galiqicës dhe parqet natyral të Normandisë së poshtme të Marais i Bessin dhe i Cotentin, Perche, dhe Normandisë Maine), por gjithashtu përfaqësues autoritar lokal, zejtarët dhe bujqit, operator turizmi, dhe të sensibilizojnë një publik të madh në të dy territoret. Duhet gjithashtu të mbështeten sapo aktorët janë të gatshëm për një ecje projekti dhe hulumtimi i partnerëve operacional.

Qëllimet specifike:

- ▶ Të mbështetet zhvillimi dhe turizmi i qëndrueshëm në territoret e Normandisë së Poshtme dhe maqedonas.
- ▶ Të zhvillohen të dy territoret
- ▶ Të mobilizohet popullata i dy territoreve
- ▶ Të sensibilizohen të zgjedhurit dhe aktorët turistik (aktual apo të ardhshëm) me interes që të zhvillohet një politik turizmi të qëndrueshëm.
- ▶ Të vendosen të zgjedhurit dhe aktorët turistik në një ecje projekti
- ▶ Të lehtësohen kontaktet në mes aktorëve maqedonas dhe të Normandisë së Poshtme që të jenë të aftë të investohen në disa projekte lidhur me turizmin e qëndrueshëm dhe të vlerësojnë trashëgimin.
- ▶ Të këmbëjnë praktika në fushën e turizmit të qëndrueshëm.
- ▶ Të zhvillojnë informata që kanë të bëjnë me turizmin e qëndrueshëm në të dy territoret të destinuar pranë të zgjedhurit lokal, aktorëve turistik dhe publikut.

Akzioni 5.1: Vizitë studimi të përfaqësuesve të sektorit turistik maqedonas në Normandinë e poshtme

Një grup i përfaqësuesve të shtetit dhe të sektorit turistik të shtetit partner do të vijë në Normandinë e Poshtme për:

- ▶ të vizituar parqet natyral, disa strehë, disa pritje të fshatarëve
- ▶ të takojnë disa aktor të Normandisë së Poshtme të cilët kanë realizuar projekte turizmi të qëndrueshëm dhe të vlerësimit të trashëgimisë, duke përfshirë dhe shërbimet turistike të pushtetit lokal dhe regjional.
- ▶ të imagjinojnë projekte të përbashkët.

Vizita do të zgjasë tre ditë, në mes 20 dhe 25 shtatorit 2007, me qëllim që të përfitojnë simpoziume të projektit «C est comment là-bas» («Si është atje»).

Aksioni 5.2: Këmbime praktike në mes aktorëve turistik

Një seminar do të zhvillohet në territorin maqedonas ,një pjesë, disa përfaqësues të parqeve natyral, disa bujq apo zejtar dhe të zgjedhurit të cilët janë të angazhuar në disa projekte turizmi të qëndrueshëm dhe për vlerësimin e trashëgimisë, disa organizator udhëtimit, nga ana tjetër, edhe aktorët të cilët janë të aftë të angazhohen në këto projekte.

Qëllimi: këmbimi i zotërimit dhe të bërit, vënia në vend të një rrjeti të përbashkët i volitshëm për realizimin e projektit dhe të mbështetet zhvillimi i turizmit të qëndrueshëm në rajon. Seminari do të zgjasë 2 ditë dhe do të rigrupoj tredhjet pjesëmarrës (prej 4 deri ne 5 nga Normandia e Poshtme). Do të mbahet në Maqedoni në fund të shtatorit 2008.

Aksioni 5.3: Trajnimi i të zgjedhurit në gjallërimin e projektit për turizmin e qëndrueshëm në territorin e tyre

Trajnimi do të synoj si publik të zgjedhurit dhe ato me të cilën punojnë. Do t ju jepen pjesëmarrësve vegla të nevojshme (në termin pedagogjik, për administrimin e projektit etj) që të jenë të aftë të shfaqin dhe të animojnë disa projekte lidhur me turizmin e qëndrueshëm. Seminari do të zgjasë 3 ditë për 15 persona.

Aksioni 5.4: Inxhinieria i projektit

Kjo ka të bëjë me vënien në vend të gjallërimit të punës nga disa profesional, që të ndihmojnë vënien në vend të projektit konkret, me aktorët e treguar apo të shënuar gjate akteve 1, 2 dhe 3. Vënia e aktorëve në bashkëpunim, ndjeja e një projekti, të shënohen burimet e financimit të mundshëm... Puna e gjallërimit, është ekuivalent me atë të një agjenti për zhvillimin lokal, por mbi një çështje transnacionale, kjo do të mundësojë të përshpejtoj konkretizimin e partneritetit në mes aktorëve dhe të ndryshoj burimet e financimit. Aktorët do të mundtë të realizojnë projekte mbi bazën e një mënyre funksionimi duke përfshirë auto financimin dhe/ose mbështetjen e partnereve të ri publik dhe territorial.

Ja disa shembuj projektsh konkret tashmë të identifikuar, te cilët do të jenë të përkrahur:

- ▶ Kantier për restaurim të konstruktit tradicional që përdoret për pritjen e publikut (turistët dhe lokalët) në komunën e Novacit me të rinjtë norman të cilët marrin pjesë në projektin «C est comment là-bas» («Si është atje»), disa maqedonas dhe disa grek (kontakti: kryetari i komunës së Novacit)
- ▶ Krijimi i udhëtimit me anë të shënimit të rrugëve , me partneret e organizatës së udhëtimit Vizioni i botes.
- ▶ Kantier për renovim të konstruktit, në territorin e Normandisë së Poshtme apo maqedonas, në të cilën studentët maqedonas dhe ato norman veprojnë me zejtarët e të dy territoreve. Ky aksion duhet të realizohet me përgjegjësinë e klasave të përziera në Qendrën kulturore franceze në Shkup. Vënia në vend të trajnimeve për profesionalët të cilët kanë dëshirë të zbulojnë dhe praktikojnë zotërimin dhe të bërit tradicional me qëllim që të kontribuojnë në vlerësimin e trashëgimisë lokale. Aksion i udhëhequr me Savoir Faire et Découverte («Zotërimi dhe Zbulimi»).

Aksioni 5.5: Publikimi i informatave mbi turizmin e qëndrueshëm, trashëgimia dhe kultura mbi territoret francez dhe maqedonas

Publikimi i informatave do të ketë për qëllim që të përmirësohet dijenia potenciale turistike, trashëgimtare dhe kulturore maqedonase pranë Normandisë duke vënë aksent mbi shpresat. Kjo ka të beje gjithashtu me inkurajimin mbi angazhimin e operatoreve dhe te zgjedhurit maqedonas në disa projekte lidhur me turizmin e qëndrueshëm, dhe të lehtësohet nisja e projekteve konkret duke ju dhënë një dukshmëri më të mirë.

3 lloje të aksioneve do të realizohen:

- ▶ një dokument informimi i hollë (që mund të shpaloset) i caktuar për publikun i Normandisë së Poshtme, për informimin e partneritetit.
- ▶ vënia në vlerësim të potencialit turistik, trashëgimtar dhe kulturor maqedonas nëpërmjet partnerëve të cilët vendosin në vend projekte konkrete, dhe që kanë të bëjnë me turizmin e qëndrueshëm dhe të caktuar për normanët e poshtëm: katalog dhe faqe interneti të një operatori turistik, komune, shoqate...
- ▶ një dokument informimi i transmetuar nga kolektivitetet lokale maqedonase, me këshilla mbi renovimin e konstruktit tradicional ose mbi vlerësimin e zotërimit dhe të bërit tradicional në përgjithësi (të shihet në funksion të urgjencave apo pritjet lokale).

Marrëdhënie të shtypit konsekuent do të udhëhiqet pranë ndërmjetësit lokal pikërisht për t'u mundësuar publikimi i reportazheve dhe artikujt në shtypin e Normandisë së Poshtme (dhe maqedonas).

Rezultatet e pritura:

Në planin kualitativ

- ▶ Hyrje të konceptit të turizmit të qëndrueshëm në dy territoret, veçanërisht në Ballkan
- ▶ Njohuri me të mirë të trashëgimisë dhe të kulturës maqedonase dhe Normandisë së Poshtme (Francës) dhe anasjelltas
- ▶ Përforcimi i kapaciteteve institucionale të turizmit të qëndrueshëm
- ▶ Përforcimi i kapaciteteve të zhvillimit ekonomik i aktoreve të turizmit të qëndrueshëm
- ▶ Sensibilizimi i një publiku të madh pranë konceptit të turizmit të qëndrueshëm dhe vlerësimi i zotërim-bërit tradicional

Ne plani kuantitativ

- ▶ Trajnimi i përfaqësuesve të sektorit turistik në atë të turizmit të qëndrueshëm
- ▶ Mobilizimi i popullatës në të dy territoret (udhëtimet turistike dhe të edukimit)

Impakti i pritur në fund të projektit

Përshtypjet e pritura në fund të projektit

- ▶ Zhvillim të bashkëpunimeve të reja dhe projekte konkrete në mes aktorët turistik nga të dy territoret për të garantuar qëndrueshmërinë e projektit
- ▶ Nëpërmjet mjetet e informimit të cilët do të jenë prodhuar gjatë tërë projektit, përshtypjet do të jenë të shtrira në një publik më të gjerë